

7-8-

Nowy wiatr wieje nad Bałtykiem...

Od kilku lat odbywają się Prasa fińska sekundo-
władzą przedstawicieli Finland-
ji, Polski, Łotwy i Estonii ko-
je w Warszawie, Rewlu i
Rydo. Związek państw nadbał-
tyckich wobec wspólnego nie-
bezpieczeństwa jest, zdawałoby
się, bezwzględnie koniecz-
nością. Zmiana przepi-
sów służbowych dla M. S. Wojsk.

A jednak dotychczas cho-
każde z tych państw wyczuwa
dominację tego problemu, spra-
wa na obie noć kuleje. Główną
przyczyną, która hamuje
inicyjatywę polską w tym kierunku,
była polityka fińskiego
rządu. W Helsinkach patrzano
z ukosa na odnośne zabiegi
usilne Polski, Łotwy i Estonii.
Stosunki były wprawdzie jak
najprzejrzystsze, wydawano
po obradach dorocznych komu-
nikaty, stwierdzające stosunki
przyjazne, ale samo dzieło ści-
słego porozumienia w formie
traktatu nie dojrzało.

Na tę politykę obstrukcyjną
Finlandii wpływał szereg przy-
czyn natury „domowej”. W Fin-
landii krzyżują się silnie wpły-
wy dyplomacji niemieckiej, an-
gielskiej i szwedzkiej. Skutkiem
tego w ministerium spraw za-
granicznych w Helsinkach
zwykła stała się postać, że Fi-
landia ma najwięcej do wygra-
nia, jeśli nie będzie drażniła rza-
du sowieckiego chorągwią so-
juszu północnego — a na
wypadek, gdyby niestety grom
niebezpieczeństwa miał rnąć z Kre-
mla na dzielnicę Rzeczypospolitej fi-
nlandzkiej, nie mając za kontrak-
towanych sojuszników, to
wzrok rządu helsińskiego błądził
z ufnością ku Szwecji w
przezwadzeniu, że stamtąd
popłyną fanfary bojowe i ru-
szą morskie, lotne i lądowe jed-
nostki bojowe ku obronie spo-
krewnionego państwa.

Budżet małowy przyniesie nadwyżkę dochodów około tysiący złotych

Opracowany przez min. skar-
bu preliminarz wydatków i do-
chodów na maj przewiduje: w
wydatkach 133.455.279 zł., w
dochodach 133.404.127 zł., za-
myka się więc nadwyżka do-
chodów w kwocie 48.848 zło-
tych.

Budżet ten uwzględnia
wszystkie potrzeby administra-
cyjne państwa w znacznie
wyższym stopniu, niż budżety
poprzednich miesięcy.

Bardzo poważny wzrost w
stosunku do kwietnia wykazu-
ją także wydatki inwestycyj-
ne: w tej wydatki inwesty-
cyjne wojska przeszło 1200.000
zł. Ogółem wydatki M. S.
Wojsk. wynoszą w maju
48.900.000 zł., na administrację
i 1.500.000 zł. na przedsiębior-
stwa; wydatki min. skarbu po-
krywają się z kwotą 20.845.000 zł. (w tem 8.983.000
zł. na emerytury oraz 4.634.000
zł. na spłatę długów zagranicz-
nych); wydatki min. wyznań
religijnych i ośw. publicznego
19.187.000 zł.

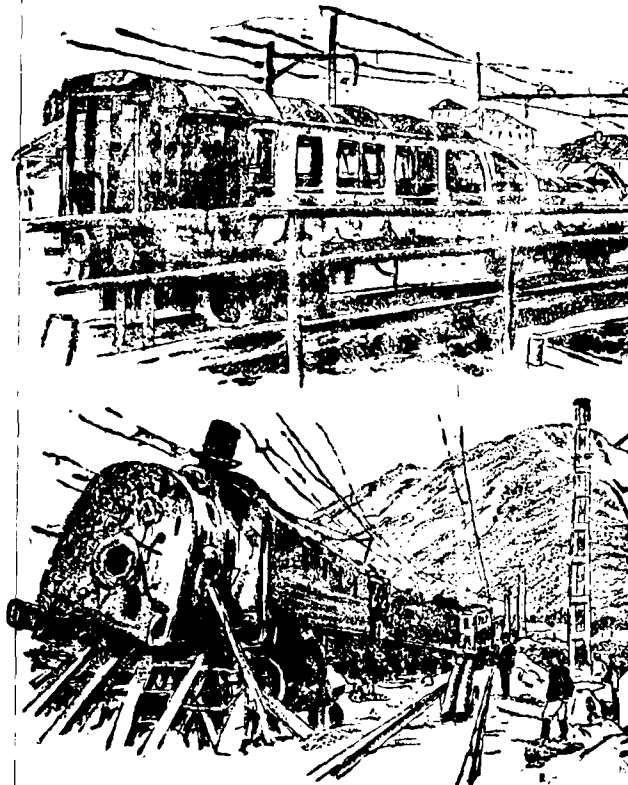
Cl, co ofiarnością i patriotyzmem zbudowali Bank Polski muszą mieć zagwarantowane prawa głosu

Przedstawiciele sfer pracują-
cych w Banku Polskim.
Przy wyborach do Rady Nad-
zorczej Banku Polskiego w d.
15 ub. m. przetrwał do zgo-
stała kandydatura adwokata
Tomaszewskiego. Wyborcy re-
prezentanci sfer, z których ma-
dat zrzeszeń i przedsiębiorców. Wo-
bec przedstawicieli sfer, wybo-
rowi w Banku Polskim, celem
zwiększenia reprezentacji
władzy państwowej.

Sowiecka prasa zbiera się w Warszawie

MOSKWA. (T. P.). Dziś
wskazano na zbieranie się
rady, która ma być czceni-
wizjonem, pozostałe zaś
zdecydowanie sprawy w
nazwisko, że Poincaré interwen-
sja, abyby sobór pozostał
sobór, prawosławny.

KATASTROFA KOLEJOWA W BELLINZONE

Przed kilkoma dniami donosi-
liśmy o strasnej katastrofie
kolejowej w Bellinzona na gra-
nicy włosko-szwajcarskiej.
Dwa pociągi wpadły na sie-
bie w pełnym biegu. Kilka wa-
gonów i lokomotywy zdruzgo-
tane. Kilkadziesiąt osób zabi-
tych. Rysunek nasz przedsta-
wia miejsce katastrofy ze
szczytkami zdruzgotanych po-
ciągów.

Niemcy przed załadą

Państwa europejskie za-
interesowane układem dalszych
stosunków międzynarodowych
śledzą bacznie przebieg wybo-
rów do parlamentu niemieckie-
go. Nigdy jeszcze żadne wybo-
ry nie miały tak sensacyjnego
charakteru politycznego jak o-
biecnie prowadzone w przymu-
sowo utworzonej republice ger-
mańskiej.

Składa się na to cały szereg
pierwszorzędnych przyczyn na-
tury ściśle wewnętrznej nie-
mieckiej i międzynarodowej.

Wykonanie traktatu wersal-
skiego przez Niemcy jest alfa i
omega pokoju europejskiego.
Ścięcie nerwy nie pozwalają
ludom wczuć się w grozę sy-
tuacji tak jakby należało. Fak-
tem zaś jest, że tylko cienka
śłania papierowa oddziela
świat europejski od pożogi
wojennej, która każdej chwili
może być rozpalona.

Zapewne w nowej nawałnicy
wojennej mogą Niemcy być
całkowicie zdruzgotane, ale na-
jętność nacjonalistyczne nie
pytają się w Niemczech o kon-
sekwencje ostateczne. Sugeru-
ją one swych zwolenników i
lud niemiecki fantastycznymi
wynikami tajnych zbrojeń i no-
wymi środkami mordu, które u-
bezwładniają przeciwników i po-
zwolą zatryumfować hymnowi
„Wacht am Rhein” na ładzie
europejskiej. Ogółem historia,
egzaltacja, megalomania, zaśle-
pienie przerażają się w Niem-
czech w dżumę polityczną, która
niszczy najbardziej odporne u-
mysły i rzuca je albo w szere-
gi komunistyczne, które zano-
wiadają wspaniałą wiktoryę nie-
miecką wskutek rozpalenia dżi-
kiej rewolucji bolszewickiej we
wszystkich krajach Europy —
albo w szeregi rozszalałych
nacjonalistów, marzących o re-
stauracji monarchii i podepta-
niu bezwzględnie traktatu wer-
sańskiego.

Z drugiej strony rozłam
poglądów między Francją i An-

Projekt likwidacji urzędu do zwalczania drożyzny

Dziś odbędzie się posiedze-
nie Komitetu ekonomicznego
Rady ministrów, na którym o-
mawiana będzie sprawa li-
kwidacji Urzędu nadzw-
yczajnego, komisarza zwal-
czania drożyzny oraz sprawa
rozporządzenia powołanego
do życia Państwowa Rada Spo-
żywców.

Agenda Nadzwyczajnego Ko-
mitetu ma być czceni-
wizjonem, pozostałe zaś
zdecydowanie sprawy w
nazwisko, że Poincaré interwen-
sja, abyby sobór pozostał
sobór, prawosławny.

Zmiana przepisów służbowych dla M. S. Wojsk.

Świeżo zostały zatwierdzo-
ne przez p. ministra wojny
zmienione przepisy służbowe
dla M. S. Wojsk. Mają one ob-
wiązywać do czasu ustalenia
pokoju organizacji minister-
ium wojny. Odpowiedzialność
za bezwzględne i ściśle stoso-
wanie się do przepisów w
pierwszym rzędzie ponosić bę-
da szef Sztabu generalnego,
szef administracji i szef korpu-
su kontrolerów.

Zgodnie z nowoprzyjętymi
przepisami — organem do-
radczym ministra spraw wojs-
kowych jest rada wojenna,
której opinii minister wojny wi-
nien zasięgać we wszystkich
ważnych sprawach, dotyczą-
cych organizacji, administracji
siły zbrojnej i jej przygotowa-
nia bojowego.

Decyzje i rozkazy ministra
spraw wojskowych opracowują

Brawo! Brawo! Brawo! Koleje polskie zaczęły przynosić zyski

Przedsięwzięte w związku z
ogólną sanacją ulepszenia w
gospodarce kolejowej, zaczęły
już dawać owoce: według pre-
liminarza budżetowego na maj
koleje nasze dadzą po raz
pierwszy czysty zysk w kw-
cie 284.000 złotych.

Jak wiadomo, już od nowego
roku wydatki eksploatacyjne
kolej pokrywane są z doch-
dów z nieznaczniemi dopła-
tami ze strony państwa. Budżet
państwa obciążają tylko wyda-
tki inwestycyjne przedsiębior-
stwa kolejowego, które w ma-
ju wynoszą 7.000.000 zło-
tych.

Kierownictwo marynarki wojennej a jego specjalne uprawnienia

Jak się nase pismo do-
wiaduje — w związku ze
zmianami w przepisach służ-
bowych M. S. Wojsk. — nieba-
wem zostaną wydane rozkazy,
określające specjalne upraw-

S. P.
JAN URSYN-ZAMARAJEŃ
LITERAT
Redaktor „Dziennika Wołyńskiego”
Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Warszawie
dnia 1 maja.
Ekspozycja zwłok ze szpitala Dzieciątka Jezus do kościoła
św. Barbary na Koszykach odbędzie się dzisiaj dn. 2 maja o godz.
10:00 rano. W poniedziałek dn. 3 maja po nabożeństwie żałobnym
o godz. 9 i pół rano nastąpi odprowadzenie zwłok na cmentarz
Powązkowski, o czym zawiadamiamy
KOLEJNY

Z żałobnej karty

S. p. Jan Ursyn-Zamaraew

WARSZAWA. 2. V.
Wczoraj w nocy o godzinie
3-ej z minutami, jak już dono-
siliśmy, zmarł w Warszawie
jeden z najstarszych dziennika-
rzy polskich s. p. Jan Ursyn-
Zamaraew, redaktor „Dzienni-
ka Wołyńskiego” w Łucku.
Zmarł w roku kiedy przy-
padał jubileusz jego 40-letniej
pracy dziennikarskiej, która u-
miał całą siłą swej bogatej
duszy.
To też jak to czyni dobry żoł-
nierz rwał się na wysunięte
placówki, których bronił do u-
padłego. Na takiej właśnie wy-
suniętej placówce życie zako-
ńczył, pozostając do ostatniego
dnia niemal na posterunku.

Czterdzieści lat temu Ursyn-
Zamaraew jako młody, 19-letni
chłopiec wstąpił do redakcji
„Kuriera Codziennego” w War-
szawie. — poczem w krótkim
czasie został współpracowni-
kiem „Kuriera Warszawskie-
go”.

W tym młodym wleceł czas
wydał pierwszy tom swoich
nowel, za którym niebawem
poszły inne, a mianowicie:
„Piki”, „Na Palecie” i t. d.
W końcu kiedy Hurko graso-
wał w Polsce, Ursyn-Zamara-
ew nie uchronił się przed o-
kiem jego, szpiegów. Za zbyt
śmiało podkreślanie swych ur-
zędów patriotycznych został on
zestawiony do Rosji, skąd już nie
wrócił.
Przez 10 lat mieszkając w Ki-
jowie był on korespondentem
„Kuriera” petersburskiego.
Kiedy żelazny troche pęta-
ł, przetrwał przez zbroń, Aleksan-
dra III-go, Ursyn-Zamaraew
Cześć Jego pamięci!

ROMANS TURCZYNIKI Z KARPIEM

W cichej kawiarence przy ulicy Rymarskiej rozległ się gniewny okrzyk wiernego wyznawcy Islamu

(Telefonem od warszawskiego korespondenta)

Znacności człowiekiem jest p. Nawertin Tawlechanos, właściciel piekarni tureckiej przy ulicy Milej 47 i wynalazca

kilku odmian precii, tak chętnie widywanych na stołach smakoszy.

Od dwudziestu kilku lat osiadły w Polsce p. Tawlechanos nie porzucił wiary swych bohaterskich przodków, wiary, która przywodzi z sobą z dalekich gór Kaukazu. Choć przepisy Koranu upoważniają wyznawców do posiadania

kilkunastu żon,

bohater niniejszej notatki porzucił tylko na jednej i miał rację, bo co by to się działo w kuchni przy gotowaniu.

Piekarnia prosperowała świetnie. Mądry prorok zabronił spożywania pokielnych napojów, więc p. Tawlechanos nie przepijał zarobków i wkrótce mógł sobie pozwolić

na założenie kawiarni

przy ulicy Rymarskiej 14. Obowiązek bufetowej objęła małżonka, również mahometanka, zwana po warszawsku pania Jadwiga.

Kawiarnia zasłynęła wkrótce pod nazwą „tureckiej” i stała się punktem zbornym amatorów tanci, ale mocej kawy. Między innymi, częstym bywał gościem niejaki pan Moniek,

niekny, 20-letni brunet,

zapisany w księgach stanu cywilnego jako Moizesz Karp, elektryk, posiadający własny kawalerski pokój przy ulicy Leszno 87.

Poco p. Moniek przychodził tak często do kawiarni i dla czego policzki urodziwej turczynki stały się na jego wi-

dok podobne do dojrzalej brzo-

Zastanawiał się nad tem p. Tawlechanos i w końcu przyszedł do wniosku, że p. Moniek robi to — co do niego nie należy i przez tego, o zgrozo, na swoje prywatne listy nalepia znaczki firmowe i wogóle rządzi się w kawiarni jak u siebie w domu.

W ubiegły wtorek p. Jadwiga zawiadomiła męża, iż będzie musiała

pozostać na noc

w kawiarni, aby założyć świeże firanki. Cierpliwy p. Tawlechanos przyjął to do wiadomości, ale postanowił mieć żonę na oku.

O godzinie 11-ej porzucił pracę w piekarni i udał się na ulicę Rymarską 14.

Kawiarnia była już zamknięta. Postanowił

zajrzeć przez okno

od podwórza.

W duszy p. Tawlechanosa zapanowało poczucie niepokoju. Przyszło ono w pewność, gdy dojrzał przez szybę swą małżonkę poufale rozmawiającą z pięknym Monikiem. Cicho otworzył drzwi zaparkowym kłuczem, uzbroid się

w noże od krzesła

i wszedł. Co się tam działo! Jakiś mieszały się z przedziśtnymi i odgłosem spadających rązów. Wreszcie p. Tawlechanos stanął zziębnięty i wskazując brzościem drzwi, zawołał: — Uchady! Iszak ty z głupym mordam!

Blady Moniek skierował się ku wyjściu, lecz w tej samej chwili p. Tawlechanos

zmienił zdanie

i zastąpił młodzieńcowi drogę. Przypomniał sobie bowiem, że warto było się przekonać, czy zażyłe stosunki między p. Jadwigą a gościem, nie wpłynęły w jakikolwiek sposób na stan interesów. Po sprawdzeniu kasy stwierdził brak 12 miliona marek, wobec czego zawiadomił 12-ty komisariat.

Młody p. Karp, co do winy którego nie ma żadnych dowodów, został

zwolniony za — — — — —

oskarżony jedynie o noszenie biont palący bez pozwolenia, gdyż znalazłszy przy nim nabitą rewolwer.

P. Tawlechanos rozwiódł się z żoną.

Trzynastka dni naprzód

Wyznawcy prawosławia w Polsce

311) ci chodzą święta razem z katolikami

Wkrótce już skończy się zamieszanie, jakie u nas wnoszą w różne dziedziny życia odrębne obchodzenie świąt przez wyznawców prawosławia.

Kościół prawosławny polski przechodził bowiem w czerwcu na t. zw. nowy styl.

Ta domowa zmiana dokonywała się

wśród szczęśliwych okoliczności.

Nie jest ona objawem odosobnionym, gdyż w całym kulturowym świecie nurtują obecnie prądy, zmierzające do unifikacji rachuby czasu. Motywem tych dążeń są wymagania nowoczesnego handlu międzynarodowego, któremu niewątpliwie trudności sprawiają nasze miesiące po 30, 31 i 28 dni, kalendarze prawosławny, mahometanowski i t. p.

Liga Narodów

wzięła na siebie zadanie przeprowadzenia tej zawiej sprawy na terenie międzynarodowym. W poradach genewskich bierze udział także pełnomocnik Stolicy Apostolskiej, gdyż jedną z głównych podstaw nowego systemu musiałoby być

ustalenie daty Wielkanocy

Dzień 1 maja, obchodzony uroczyście przez robotników, nie jest wynalazkiem europejskim.

Socjaliści wybrali go, ku uczczeniu pracy i solidarności klasy pracującej, ale znacznie przed nim, znane było święto 1-go maja.

Rever, Piotr Paweł Gadworthy autor książki: „Travels through the Red America” (Podróże po czerwonej Ameryce) wydanej w r. 1758 w Londynie, opisuje niezwykle charakterystyczne zwyczaje

święta słońca.

„Uroczystość przypadała w dniu 1-go maja, a w dniu tym przystroili się mieszkańcy indyjskiej osady, położonej w odległości

30 mil od Meksyku

w najokazalsze szaty. Wszyscy wojownicy nosili na sobie

czerwone kolory.

mające symbolizować Zar słońca, na piersiach kobiet widniały czerwone wstęgi, a głowy dziewcząt i chłopców ustrojone były czerwonymi kuratami.

Uroczystość rozpoczęła się korowodem o

wschodzie słońca.

Na widok pierwszych promieni wszech się

radosne okrzyki

i tańce, a kapłani wznosili ręce do swego pogańskiego boga, błagając go o dary i błogosławieństwo.

Punktem kulminacyjnym była

pora południowa.

wtedy, gdy słońce wystąpiło w całej swej okazałości.

Przepis religijny czerwono-skórych Meksykańczyków wy-

magali, aby do zachodu słońca nie przyjmować żadnych pokarmów.

Dopiero po zachodzie słońca

zastawiano

sowitą ucztę.

która trwała, a do następnego ranka wśród płaśń, śpiewów i rozrady.

Święto słońca było równocześnie dniem pojednania.

Najwięksi wrogowie musieli się pogodzić, a krzywdzici obowiązywani byli

wynagrodzić słońce

pekrywydżonem, bogaci obdarzali suto ubogich, a nikt z żyjących nie śmiał być głodnym tej nocy, nawet

psom

dawali tyle mięsa, ile mogli zjeść.

Dzieci zaś, które przyszyły tej nocy na świat, urwane były, za

dzieci bogi

i otaczano je szczególnym szacunkiem.

Szmaragd modny przedewczyskiem

Tak chce Paryż

Dzięki zapobiegliwości francuskiego ministerstwa handlu i przemysłu, Paryż stał się do wojnie centrala, zaopatrującą świat cały

w drogkie kamienie

i perły. W rękach francuskich znajduje się przeważna część połowu pereł

połowu pereł

w Tahiti, w Kolumbii i na oceanie Indyjskim. Również

i polu szmaragdowe.

znajdują się niemal wyłącznie w rękach francuskich.

W obecnej porze pracuje w przemyśle szlifierskim około 10.000 robotników, a dochody czerpane z tego źródła są istotnie

Impomniac.

W roku ubiegłym importowano do Francji drogich kamieni w

stanie surowym.

za sumę 45 milionów franków, eksportowano zaś za

dwa miliony

franków. Jedynie jeszcze holenderskie szlifiernie diamentów konkurują z Paryżem.

Najmodniejszym kamieniem

w tej chwili

jest szmaragd.

Francja posiada go bowiem najwięcej, a Paryż dyskuje modę całemu światu.

Handel pamiątkami

jest najkorzystniejszy ze wszystkich

handli starzyzną

6500 dolarów

Wdowa po zamordowanym prezydencie ofiarowała ubranie swego męża, portjerowi z „Bialego Domu” niejakiemu Don-

garderobe.

zamordowanego prezydenta Lincolna, a to: czarny żakiet, spodnie, biały kołnierzyk splamiony krwią, ciemny jedwabny krawat, oraz część palta.

Szaty te miał na sobie prezydent Lincoln, w chwili, gdy popełniono mord na jego osobie.

Pamiątkowe ubranie kupił jeden ze zbieraczy osobliwości, za sumę

Agenta bolszewickiego złapali w Paryżu

Śledzi w więzieniu i nie chce nic leść

Pomimo zapewnień rządu sowieckiego, iż nigdzie na świecie nie prowadzi on

propagandy komunistycznej

inaczej wysłał swych agitatorów udaje się złowić od czasu do czasu

agenta bolszewickiego.

Tym razem policja paryska uwięziła niejakiemu Karola Muellera, rodem z Moskwy, który wtrącił w granice Francji pod fałszywym paszportem luksemburskim, opiewającym na nazwisko Pawła Marchanda.

Przy aresztowaniu znalazł na liście uwierzytelniające i polecenia adresowane do wybitnych

działaczy komunistycznych

w Francji i w Niemczech. Zaopatrzenie finansowe bolszewickiego emisariusza było

Wdowa po zamordowanym

prezydencie ofiarowała ubranie swego męża, portjerowi z „Bialego Domu” niejakiemu Don-

Przedsiębiorczy człowiek,

pokrajał natychmiast w płaszcza na paski i sprzedawał je

amatorom pamiątek.

po 10 dolarów za sztukę.

W ten sposób uzyskał już

wtedy poważną sumę kilku tysięcy dolarów. Spakobiercy Mr. Douna do reszty finansowali pamiątkowe szaty.

wszeckich zeznań.

a osadzony w więzieniu rozpoczął zawziętą gródkę.

Policja francuska jest tego zdania, iż udało się jej schwycić wybitną osobistość z biura międzynarodowej

propagandy bolszewickiej:

albowiem wybitna inteligencja aresztowanego oraz czek podpisany n. blanco przeznaczała za tem przypuszczeniem.

Porady praktyczne

BLEKITNE HORTENSJE

„La semaine horticole” podaje bardzo prosty sposób nadawania hortensjom błękitnego zabarwienia.

Do beczki z wodą deszczową wrzuca się jaknajwięcej szmelcu żelaznego, gwoździ, oplatek, odpadków z kuźni. Zelaśwa po pewnym czasie pokrywa się rdzą, a woda nabiera barwy ciemnej.

Przygotowaną w ten sposób

wodą należy podlewać hortensje zaraz po ukazaniu się pierwszych pączków. Barwa błękitna wystąpi po upływie 1 do 2 tygodni.

BRYLANTYNA

Zmieszać 50 gramów gliceryny z taką samą ilością oleju rycynowego i zaparować. Płyn ten układa się w dwu warstwach. Przed użyciem należy zmieszać.

Tylko od nas zależy

dobry kurs własnego pieniądza

Jakie mogą być wahania złotego

Oto pytanie niewatpliwie nie mniej ważne od szekspirowskiego: być albo nie być.

Zanim odpowiedzą nam na to pytanie

głęd europejskich

możemy operować tylko porównawczymi hipotezami. Zawsze jednak bardzo pouczającymi, jeśli chodzi o obrót pieniężny. Jeden z najlepszych pieniędzy europejskich

funt szterling

wykazał ostatnio w stosunku do złotego ekwiwalentu 9.75 proc.

znikł. w grudniu jednak 1923 r. był on znacznie wyższy, dochodząc do

10.50 proc.

Przytem pamiątkamy

bilans płatniczy Anglii był

wręcz świetny.

(300 milionów funtów szterlingów). Zadłużenie więc zagranicy w Anglii bardzo znacznie dzięki wydatkowi eksportu

Kto w istocie robi drożyznę

I kto z nią powinien walczyć

Walka z drożyzną stanowi najbliższy rozstrzygający etap polskiej polityki gospodarczej. Niestety drożki stosowane obecnie w tym kierunku nie dają rekoim opanowania sytuacji.

Dla zorientowania się gdzie leży główna i zasadnicza przyczyna

nadmiernej podwyżki cen

niech wyśledzą następujące czynniki: oświetlające wysokość cen w handlu hurtowym i detalicznym przed i po wojnie.

Metoda ta wykazywała w

handlu hurtowym

w marcu 1919, 112 jednostek w stosunku do 100 w roku 1914, ceny były więc 12% wyższe, niż w 1914.

W handlu detalicznym

jednakże, w 1919, 112 jednostek

dochodząc do

123.

wykazując, że w handlu detalicznym

zwiększenie cen było

13%.

13% — to jest znaczna

wyżka.

13% — to jest znaczna

wyżka.

13% — to jest znaczna

wyżka.

Ważi towarów przemysłowych.

W ogólności nie możemy marzyć nawet w tej chwili o osiągnięciu potęgi gospodarczej, zbliżonej do stosunków angielskich.

Pewne wahania więc w kursie złotego będą nieuniknione, skoro

państwa europejskie:

o uregulowanych warunkach gospodarczych, wyrobionych stosunkach zagranicznych i politycznych konsorcjach przemysłowych i finansowych wykazują

dość poważne nawet wahania kursowe

w swych wysokocennych walutach.

O los naszego pieniądza możemy być spokojni, oparty jest on bowiem na złocie i naszych bogactwach naturalnych;

od naszej wyteżonej pracy i za

pobiegliwości zależy

dobry kurs złotego.

Cukier

ma wskaźnik w hurcie 131,9, w detalu 159,2,

nafta

57,4 w hurcie, 126,9 w detalu i t. d.

Cyfrы te wzięte z urzędowych danych głównego Urzędu statystycznego wskazują

nieślachany poprostu wzrost i koksarstwo handlu

detalicznego.

Ważną przyczyną przyczyna dożyzny obecnej, a zarazem przyczyną tempa sanacji gospodarczej.

W handlu detalicznym kupiec

zwiększa cenę o 13%.

W handlu hurtowym kupiec

zwiększa cenę o 13%.

W handlu hurtowym kupiec

zwiększa cenę o 13%.

W handlu hurtowym kupiec

zwiększa cenę o 13%.

W handlu hurtowym kupiec

zwiększa cenę o 13%.

W handlu hurtowym kupiec

zwiększa cenę o 13%.

W handlu hurtowym kupiec

zwiększa cenę o 13%.

W handlu hurtowym kupiec

zwiększa cenę o 13%.

Na żółtych łąkach padał żółty śnieg

I w Japonii, jak donoszą z Tokio, spadł w tych dniach śnieg.

Zjawisko to, niebywałe o tej porze w kraju kwitnących wiśni, świadczy o nienormalnych stosunkach atmosferycznych panujących w tym roku na całym świecie.

Śnieg jednak japoński był nie zwykłego koloru, zamiast białych płatów, spadały na ziemię

jasnożółte

puchły i położyły się do- my.

Ta niezwykła barwa śniegu wywołała w Japonii

paniczny popłoch.

Japończycy z swej natury jest przesadny. Ostatnie katastrofy i trzęsienia ziemi zrobili go

Pol

Do Obywateli miasta Białegostoku.

Wiekopomne dzieło Konstytucji Trzeciego Maja, ma-Narodowi i Matce-Ojczyźnie Jej byt niepodległy, potęgę i bezpieczeństwo oraz ład społeczny na wiekiustych zasadach prawa i wolności, utwierdzić, w czyn wprowadzone przez Twórców jego nie zostało.

Skazanie kilkudziesięciomilionowego Narodu na śmierć polityczną w okresie prawie półtorawiekowym, przez chciwych sąsiadów, nie pozwoliło Mu rozwinąć wszystkich sił moralnych i materialnych dla dobra ludzkości i cywilizacji w myśl zasad Konstytucji Majowej.

Pomimo to wielki Akt historyczny 3-go Maja żył w duszy całego Narodu i był Jego gwiazdą przewodnią we wszystkich wysiłkach i poczynaniach, aż do odzyskania bytu niepodległego.

Dlatego to skupieni pod sztandarem Najjaśniejszej Rzeczypospolitej wolni i równi obywatele, posiadający mocny Skarb Państwowy i Armję, — święcimy świetlaną tradycję Konstytucji 3-go Maja pod hasłem wyjątkowej pracy dla dobra i potęgi Ojczyzny.

Wzywamy wszystkich obywateli miasta Białegostoku do wzięcia najlichnijszego udziału w uroczystym obchodzie w dniu 3-go Maja oraz do przystrojenia domów barwami narodowymi.

Komitet Obchodu 3-go Maja.

„Dziennik Białostocki”, mimo świąt ukazywać się będzie codziennie bez przerwy w zwykłej objętości.

Obchód uroczystości narodowej 3-go Maja

wypadać w Białymstoku imponująco.

W numerach poprzednich „Dziennika” podaliśmy program uroczystości, która rozpocznie się o godz. 10, połączone z przemówieniami okolicznościowymi. (Podaliśmy je-

dnocześnie porządek pochodu, który uda się do parku 3 Maja. Wieczorem koncerty orkiestry wojskowej na Rynku Kościuszki i policyjnej w ogrodzie miejskim.

Coraz lepiej zaczyna działać się w Białymstoku.

Operacje pewnej firmy — Takich firm podobno jest jeszcze więcej w Białymstoku. — Wiele firm poszkodowanych na tysiące złotych. — Czas rewidować portfele i pod lupę brać każdy weksel i każdy podpis.

Przy ul. Rynek Kościuszki znajduje się firma znana dość szeroko w sferach kupieckich. Pp. Słobodzki i Arciszewski okazywali od dawna wybitne zdolności handlowe i operowali dość szczęśliwie za czasów spadającej marki. Nawet najbardziej ryzykowne operacje się udawały i nawet w takich wypadkach, gdy wszystko

i t. d. Wszędzie był wyraźny adres i wszędzie też w przepisany terminie je doręczono. Po pewnym czasie pierwsze takie weksle wróciły do Białegostoku z protestem.

Pp. Słobodzki i Arciszewski ogłosili niewypłacalność proponując 25—30% od sum wystawionych na weksle.

Są podejrzenia i takie, że plażyta jest sztuczka pp. Słobodzkiego i Arciszewskiego. Wielki szwindel stanowi przykład i bolesną sensację w sferach kupców białostockich. Wielu z nich jest poszkodowanych i to na sumy bardzo poważne, bo sięgające tysięcy złotych.

Firma Słob. i Arcisz. fabrykowała weksle en gros, znajdując na ten produkt nieograniczony zbytni w kołach kupieckich, a podobno i w sferach dyskonterskich, gdzie pp. ci znani byli, jako najlepsi płatnicy procentów dyskontowych.

Wiele takich weksli, pochodzących z ostatnich poważnych transakcji znajduje się jeszcze w portfelach.

Afera ta jak się zdaje nie jest odoobniona. Głośna jest już, gdyż jedna z pierwszych wyszła na jaw. Opowiadają sobie jednak u Metza że takich panów w Białymstoku jest, więcej i że lada dzień dowiemy się o nowych plażytach.

Zdaniem znawców, ostatnio nie się już w Białymstoku nie opłaca i trudno na czemkolwiek zarobić, próbuje się więc popularnie przed wojny fabrykacji fałszywych weksli. Ten przemysł ma na jakiś czas widoki powodzenia, gdyż kupiectwo nasze nie nauczyło się jeszcze sumiennie badać otrzymywanego materiału wekslowy i pod lupę brać każdy podpis i każdą pieczęć, a co najważniejsze sprawdzać, czy za podpisem jest jeszcze i ten, kto może i będzie chciał płacić.

reka złodziejska.

Korzystając ze znajomości i opinii poczęli oni na wielką skalę czynić zakupy wybierając sobie

firmy najpoważniejsze.

Kryli naturalnie w sposób ogólnie praktykowany weksłami i to nie własnymi, ale weksłami swoich pracowników, które tylko zrywali. Weksle wszystkie starannie były powypelniane, zaopatrzone w czytelną podpisy i wyraźne pieczęćki pierwszych żyrentów, to też nie budziły u nikogo podejrzeń. Przyjmowano je bardzo chętnie.

W międzyczasie jednak nadchodzą terminy płatności.

Weksle z Białegostoku przeszedłszy kilka rąk i zdobywszy kilka jeszcze podpisów, powędrowały do ręką.

Rozeszły się po całej Polsce.

Jedne poszły do Poznania, inne do Bydgoszczy, jeszcze inne do Wilna, do Krakowa do Lwowa

Drobiazgi białostockie.

Ka. dziekan Chodyko celebrował w dn. 28 bm. uroczyste nabożeństwo z powodu otwarcia w Białymstoku oddziału Banku Polskiego, który powstał w zamian P.K.K.P.

Przypominamy, iż dziś 3-go maja o godz. 7 wiecz. Ogólnokolejowe organizuje wieczornice.

Wiec poselski odbędzie się w niedzielę, dn. 3 bm. w te-

atrze „Palace”. Przemawiać będą pp. pos. Dymowski, Zieliński i Dobrowolski.

Sprawozdanie z uroczystości dzisiejszej podamy w numerze jutrzejszym, niedzielnym. W numerze tym znajdują również miejsce dalsze szczegóły wymiany zakładników w Kołosowie, o których obszernie pisałimy w numerze wczorajszym.

Kolejarze i pocztowcy

mają być uważani za pracowników prywatnych. Projekt, którego ktoś się wstydić będzie.

Zrzeszenie pracowników biurowych kolei państwowych dowiedziało się że w prezydium Rady Ministrów opracowany jest projekt przemianowania kolejarzy i pocztowców na pracowników o charakterze prywatno-prawnym, a to w związku z zaliczeniem kolei i poczty do rzędu przedsiębiorstw dochodowych.

Takie przemianowanie dotychczasowych pracowników państwowych pociągnęłoby za sobą pozbawienie ich praw do emerytury. Poza tym nie rozciągałaby się na nich ustawa o uposażeniu, prymatyka służbowa i wogóle przywileje, płynące ze służby państwowej, wresz-

cie spowodowałoby jaknajdalej posuniętą redukcję.

Tego rodzaju posunięcie na szachownicy oszczędnościowej odbiłoby się w sposób wysoce krzywdzący szczególnie urzędników, jako najslabiej zorganizowanych oraz wogóle pracowników starszych, mających za sobą długoletnią pracę, a nie będących jeszcze w wieku uprawniającym do emerytury.

Wobec tego, że przyjęcie takiego projektu przez Sejm jest mało prawdopodobne, postanowienie to ma być wydane w drodze rozporządzenia prezesa ministrów na mocy pełnomocnictw sanacyjnych.

ŚWIETLICA POLICYJNA

Białystok, Kolejowa Nr. 20.

UROCZYSTY OBCHÓD ROCZNICY KONSTYTUCJI MAJOWEJ odbędzie się 4 maja 1924 r. o godz. 20—30

z następującym programem:

Pogadanka o Konstytucji majowej oraz odegrane będą dwie sztuczki:

1) ZANDARM — dramat w 1 akcie (Henryka Hejmana)

2) SZALEŃCY — epizod dramatyczny w 1 akcie „Bronisława Bakala”.

Po przedstawieniu odbędzie się zabawa taneczna dla członków, ich rodzin oraz zaproszonych gości.

Czysty dochód przeznaczony na fundusz zapomogowy dla wdów i sierot po poległych policjantach.

Ceny wejścia: dla członków i ich rodzin 50 gr.

dla wprowadzonych pań 1 zł., panów 3 zł.

Reklama jest dźwignią przemysłu.

Zapomnieliśmy o Białostockiej Kasie Chorych.

Skandal trwa, napróżno czekamy na interwencję władz centralnych.

Jak dotychczas sprawa zatar-gu Związku lekarzy z p. Szaykowskim nie posunęła się naprzód. Dziwić się należy, że interpelacje poselskie, memoriały lekarzy, wreszcie niedwuznaczne oskarżenia prasy i opinia społeczeństwa dotychczas nie odniosły skutku. Po-

dobno komisja złożona z dwóch panów, działających z ramienia Min. Pracy i Opieki Społecznej odwiedziła Białystok, lecz i tym razem informacji szukała u p. Szaykowskiego.

Kiedyż się skończy to gorzenie publiczne.

WIELKA ZABAWĘ TANECZNĄ

urządza dla Członków i wprowadzonych przez nich osobicie gości

„OGNIKO”

(ul. Sienkiewicza Nr. 1).

2187

W sobotę dnia 3 maja 1924 r.

Początek o godz. 10-jej wiecz.

Przyjdą być orkiestra 10 p. Ułanów i smyczkowy. Kwartet Cygana.

CEMENT

w ładunkach wagonowych wprost z fabryki lub w mniejszych ilościach ze składu w Warszawie, po cenach konkurencyjnych, na dogodnych warunkach dostarcza

DH ST. MATŁAWSKI i S-ka Sp. Akc.

Warszawa, ul. Moniuszki Nr. 2, tel. 6.68, i 245.90.

Adres telegraficzny „ESTEMAT”.

Polecamy również wszelkie inne artykuły budowlane.

Spytajcie się swego lekarza, a ten wam potwierdzi, że choroby pierśiowe, kaszel, nieżyty oskrzeli bywają usuwane dzięki użyciu

Balsamu Thiocolan Age

i Balsamu Thiocolan z phytiną

Są to znakomite leki przeciwko wszystkim chorobom płucnym i przy osłabieniu ustroju nerwowego. Używać za poradą lekarza.

Sprzedają apteki i składy apteczne. 2173

P. P. CICHONSKI

Palacowa 4, tel. 19.

Leżenie, plombowanie, złote i kaurukowe dostawki. 1440

Dr. M. Kacnelson

Choroby weneryczne - skórne.

Białystok, ul. Kilińskiego Nr. 8.

telefon Nr. 243.

Przyjmuje od godz. 9—1 i od 4—7.

Dr. M. KANEL

Specjalność choroby weneryczne i skórne

wieściw moczopłucną i niebezpieczną

Oświetlenie cieni i pęcherza.

Przyjmuje od godz. 9—11 r. i 5-7 wiecz.

kobiet i dzieci 4-5 pp.

Białystok ul. Sienkiewicza 37 osobne godziny

Białystok, ul. Lipowa 33

Białystok, ul. Lipowa 33

APOLLO Dziś

Arcydzieło kinematograficzne!

p. t.

Wyspa łez

Tragiczne dzieje pięknej dziewczyny na wzburzonym oceanie życia.

ŻYCIE NA „WYMARŁEJ WYSPIE”
TRAGEDJA NIEWINNOŚCI
KATASTROFA NA ATLANTYKU
MIŁOŚĆ ZWYCIĘŻA.

W polach głównych:

Lia de Putti najcudowniejsza
Lidja Salmanowa potężna
Paul Wegener tragiczna
następca Janningsa
tyran gry filmowej

Ilustracja muzyczna w wykonaniu koncertowego zespołu pod batutą słynnego
prof. J. KOROBKOWA.

„MODERN”

Cudwystawy — Cud gry
Cud techniki.

D Z I Ś
Wielkie Święto i Triumf
Kinematografii!

Wzręczące arcydzieło, nad stworzeniem którego pracowały setki tysięcy ludzi

MESSALINA

Potężny dramat z czasów, gdy piękne ciało było najwznioślejszym pięknem, gdy nagość nie budziła żadnego wstydu.

W roli MESSALINY słynna z urody, posiadająca niepospolity talent dramatyczny

Rinie Diligano

JEST TO:

oszałamiający obraz potęgi, bogactwa, przepychu, okrucieństwa, wyuzdania zbytku i odwagi Rzymskich Cezarów.

WYTWÓR kulturowej pracy najdoskonalszych artystów inżynierów i dekoratorów pod batutą znakomitego reżysera

GAUZZONI.

Początek: 6,45 wiecz. — Kasa: 5 pp.

300 dolarów nagrody

za odniesienie brzozyty pamiątkowej platynowej z szafirem i brylantami, zgubionej wieczorem dnia 1-go maja. Adres: Człotowska, 1, m. 3. — Bostacka. 2194

Czytajcie Dziennik Białostocki.

Gabinet Dantyszczak 2193
S. Czarnicki
Pomocnik technika
Kolejowa 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Ogłoszenia
dobne.

Tapicerz poszukuje pracy, może przychodzić na dom dla przerobu materaców, otoman, kanap i innych robót wchodzących w zakres tapicerstwa, roboty wykonuje szybko i sumiennie.

Adres: Białystok, ul. Św. Rocha Nr. 9/6, mieszkanie p. Szkiła. A. Jwanowski. 2181

Zgubiono książkę wojskową wyd. w Białymstoku przez P. P. U. na imię Zdzisław Jędrzejewski (rodz. 1897), zam. przy ul. Kołomyjskiej Nr. 1. 2188

Zgubiono dowód osobisty wyd. w 1921 r. przez Starostwo W. Wolkowskiego na imię Lecho Lian zamieszkałego w m. Jeleńce, pow. Wolkowskiego. 2189

Zgubiono dowód osobisty wyd. w 1922 r. przez Starostwo w Białymstoku za Nr. 30263, na imię Nachman Tarłowicz, zamieszkałego w Białymstoku przy ul. Kilińskiego 2190

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa — Mkp. 7.500.000 zamiejscowa —

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy — szerokość spłaty red.

Ogłoszenia tabularyczne i zagraniczne kosztują o 50%, drożej, zamiejscowe i zagraniczne komunikaty instytucji prywatnych i społecznych w kronice

Wydawca i Redaktor Antoni Lubkiewicz.

Mkp. 9.000.000 — zagraniczna — Mkp. 15.000.000

0,40, zwyczajne — Złp. 0,16, drobne za wyraz Złp. 0,12, według asad jalnego kursu franka lotego.

poż. Od cen powyższych opustów nie udziela się. Na tzw. cofnięcie/Zjazdu Prasy Prowincjonalnej ogłoszeń dwunastospaltowy.

Drukarnia Zrzeszenia Samorządów w Białymstoku, Warszawska 83.